

Arbejds miljøklagenævnet har i marts måned truffet følgende afgørelser af almen eller principiel interesse.

Afgørelserne vil kunne læses i deres helhed i Retsinformation, og afgørelserne kan søges på det journalnummer, der er givet i parentes (59.....).

Indholdsfortegnelse:

Lov om arbejdsmiljø og lov om røgfri miljøer	1
Sag nr. 1.....	1
Påbud om særlig arbejdspladsvurdering (APV) ved eksplosionsrisiko (ATEX - reglerne).....	1
Sag nr. 2.....	2
Krav om at imødegå ergonomiske belastninger ved plejearbejde og brug af lift. Krav om brug af arbejdsmiljørådgiver.....	2
Sag nr. 3.....	3
Krav om at imødegå ergonomiske belastninger ved forflytning. Ophævelse af påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver.....	3
Sag nr. 4.....	4
Afslag på forlængelse af frist til efterkommelse af påbud om toilet til en graver på en kirkegård	4
Sag nr. 5.....	5
Undersøgelse af indeklima på en skole, da ansatte blev syge efter lokalerenovering for skimmelsvamp ...	5
Sag nr. 6.....	5
Ophævelse af påbud om undersøgelse af rengøringsstandarden på en skole.....	5
Sag nr. 7.....	6
Krav om at fjerne forurening fra udstødningsgasser i autoværksted. Brug af arbejdsmiljørådgiver.....	6

Lov om arbejdsmiljø og lov om røgfri miljøer

Sag nr. 1

Påbud om særlig arbejdspladsvurdering (APV) ved eksplosionsrisiko (ATEX - reglerne)

Et enigt Arbejds miljøklagenævn fastholdt krav om APV ved eksplosiv atmosfære, da der forekommer støv i store mængder ved brug af et kornanlæg og tørreri, idet Arbejdstilsynet havde konstateret et tykt lag støv på gulv og inventar.

Arbejdstilsynet besøgte en virksomhed, som anvendte en kornvalse i et rum, hvor der overalt på gulv og inventar lå et 2 – 3 cm. tykt lag fint støv. Korn føres til kornvalsen via transportbånd, og efter kornet er valset, falder det ned på en båndtransportør, som transporterer det valsede korn til et tilstødende rum.

Desuden anvendte virksomheden et tørreri til tørring af markafgrøder som fx korn og raps. Anlægget er indrettet med en såkaldt kopelevator, som tilfører kornet til toppen af tørreriet.

Virksomheden havde ikke udarbejdet en skriftlig APV om eksplosionsrisiko i forbindelse med støv, men havde udarbejdet en almindelig APV efter de almindelige regler. Virksomheden fik påbud om APV efter reglerne om eksplosiv atmosfære.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt påbuddet, da der i forbindelse med kornvalseanlægget og tørreri forekom støv i sådanne mængder, at der kan opstå fare i form af eksplosiv atmosfære.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet havde konstateret et tykt lag støv på gulv og inventar, og at tørreriet tilføres varm luft, som føres til cyklon, filter, og kopelevator. (j.nr. 5900249-10 og 5900250-10).

Sag nr. 2

Krav om at imødegå ergonomiske belastninger ved plejearbejde og brug af lift og krav om brug af arbejdsmiljørådgiver

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt påbud om ergonomiske belastninger ved plejearbejde og brug af lift, idet nævnet fandt, at arbejdet indebærer risiko for skader på de ansatte, der skulle manøvrere en beboer rundt i sengen og i gulvliften. Nævnet lagde vægt på, at beboeren skulle trækkes eller skubbes rundt ved brug af kraft og vrid i kroppen. Nævnet fastholdt desuden påbuddet om arbejdsmiljørådgiver, da gulvliften ikke var egnet til arbejdet.

Arbejdstilsynet observerede på en institution plejearbejde hos en beboer, som vejer cirka 80 kg, og som til tider stritter imod og er udadreagerende, når de ansatte yder hjælp ved pleje ved seng og kørestol morgen, middag og aften.

To ansatte udfører arbejdet. Sengen står placeret i rummet langs den ene væg. Den ene ansatte starter med at trække sengen med beboeren ud fra væggen i fodenden, så der dannes en kile mellem væg og seng, hvor den ansatte placerer sig, mens der arbejdes.

Arbejdet med at trække sengen ud foregår ved, at den ansatte trækker i sengens fodende med den ene hånd, mens den ansatte står skævt for sengen. Arbejdet foregår med vrid i ryggen, og den ansatte skal bruge kraft for at trække sengen med beboeren ud fra væggen. Den ansatte, som efterfølgende arbejder stående i kilen ind mod væggen, arbejder til tider i skæve arbejdsstillinger henover sengen.

Efter at beboeren har fået hjælp liggende i sengen, trækker den ene ansatte sengen længere ud fra væggen, så sengen nu står vinkelret på væggen. Dette for at skabe plads til en mobil gulvlift, idet beboeren skal forflyttes fra sengen til sin kørestol.

Liften placeres langs sengen, og beboerens kørestol placeres bag liften, og liften manøvreres 180 grader mellem seng og kørestol af den ene ansatte.

Arbejdet med at manøvrere liften rundt foregår for den ansatte med vrid i ryggen, og man kan se, at der skal anvendes kræfter for at vende liften rundt.

Arbejdstilsynet gav kommunen påbud om at imødegå risiko for ergonomiske belastninger ved brug af tekniske hjælpemidler og påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud, idet nævnet ikke fandt arbejdet planlagt, tilrettelagt og udført sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at arbejdet indebar risiko for skader på de ansatte, der skulle manøvrere beboeren rundt i sengen og i gulvliften.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde vægt på, at beboeren både i sengen og i gulvliften trækkes eller skubbes rundt ved brug af kraft og vrid i kroppen, og at den personlige pleje udføres stående i en kile mellem væg og seng.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt også påbuddet om brug af arbejdsmiljørådgiver, fordi gulvliften ikke var et egnet teknisk hjælpemiddel ved dette arbejde (**j.nr. 5900256 -10 og 5900257-10**).

Sag nr. 3

Krav om at imødegå ergonomiske belastninger ved forflytning og ophævelse af påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt påbud om ergonomiske belastninger ved forflytning, fordi det indebar risiko for skader på de ansatte, der skulle forflytte beboere på en institution. Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede dog påbuddet om arbejdsmiljørådgiver, da brug af sejl var det rette hjælpemiddel.

Arbejdstilsynet observerede på en institution plejearbejde hos en beboer, som vejer cirka 80 kg, som blev forflyttet fra seng til bækkenstol, og herfra blev kørt ud på et badeværelse. Efter beboeren havde været i bad, blev beboeren forflyttet fra bækkenstol til sengen, og derefter forflyttet fra sengen til kørestol.

To ansatte arbejdede sammen om forflytningerne. Beboeren ligger i sin seng, og har benene placeret på en pude. En ansat, stående på den ene side af sengen, starter med at løfte begge ben op, og fjerner puden under beboerens ben.

Arbejdet med at løfte benene foregår med lang rækkeafstand for den ansatte, svarende til $\frac{3}{4}$ - arms afstand fra kroppen samt let foroverbøjet arbejdsstilling.

De to ansatte lægger herefter sejl på beboeren. De ansatte står på hver sin side af sengen, og løfter beboerens overkrop fra liggende stilling op, så sejlet kan placeres bag beboerens ryg. Arbejdet med at løfte beboerens overkrop foregår ved, at de ansatte lægger en hånd bag beboerens skulder og derved trækker og løfter beboerens overkrop fri fra underlaget med en hånd hver.

Sejlet tages af beboeren ved, at beboeren trækkes frem i skuldrene af en ansat på hver side. Benstøtterne tages af beboeren ved, at en ansat løfter beboerens ben, og derved fjerner støtterne. Dette foregår ved at løfte det enkelte ben i kraftigt foroverbøjet arbejdsstilling for den ansatte.

Arbejdstilsynet observerede, hvordan beboeren efter bad bliver liftet tilbage i sengen til påklædning. Det kunne konstateres, at arbejdet med at tage sejl af og på ligeledes her foregår ved at løfte beboerens overkrop.

Ved pålægning af sejl er de ansatte placeret på hver sin side af sengen. Også i dette tilfælde løfter de ansatte beboerens overkrop fra liggende stilling, så overkroppen kommer fri af underlaget, og sejlet kan føres ned bag ryggen. De ansatte griber med hver en hånd ind under beboerens armhule og løfter overkroppen op. Beboeren stritter imod, så det tydeligt kan ses, at de ansatte må anvende kræfter for at løfte.

Kommunen fik påbud om at imødegå ergonomiske belastninger ved manuel håndtering af personer og påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver.

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud, fordi arbejdet ikke var planlagt, tilrettelagt og udført sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, fordi det indebar risiko for skader på de ansatte, der skulle forflytte beboere.

Arbejds miljøklagenævnet ophævede påbuddet om brug af arbejdsmiljørådgiver, fordi sejlet var det rette hjælpemiddel, men blev anvendt uhensigtsmæssigt. Der var derfor ikke hjemmel til at give påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver i den situation (**j.nr. 5900258 -10 og 5900259-10**).

Sag nr. 4

Afslag på forlængelse af frist til efterkommelse af påbud om toilet til en graver på en kirkegård

Et enig Arbejds miljøklagenævn fandt ikke grundlag for at forlænge fristen på et påbud om velfærdsforanstaltninger, idet påbuddet ikke skulle løses på en bestemt måde og ikke nødvendigvis den løsning, der ikke kunne lade sig gøre inden for den fastsatte frist.

Et menighedsråd søgte om forlængelse af efterkommelsesfristen for et påbud om at indrette velfærdsforanstaltninger for ansatte, idet menighedsrådet havde satset på et større projekt, men midlerne hertil var nu trukket tilbage.

Påbuddet drejede sig efter sin formulering om, at de eksisterende toiletter blev benyttet af offentligheden, og ikke var forbeholdt graveren.

Påbuddet skulle således ikke løses på en bestemt måde, og menighedsrådet kunne derfor vælge flere løsninger og ikke nødvendigvis den løsning, der ikke kunne lade sig gøre inden for den fastsatte frist.

Et enig Arbejds miljøklagenævn fandt derfor ikke at fristen skulle forlænges (**j.nr. 5900272 -10**).

Sag nr. 5

Krav om undersøgelse af indeklima på en skole, da ansatte efter renovering efter skimmelsvamp blev syge

Et enig Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt påbud om, at kommunen skulle undersøge indeklimaet for svampesporer mv., idet en arbejdsgiver skal reagere, når ansatte bliver syge ved at undersøge forholdene. To ansatte var blevet syge, og en ansat måtte bruge mere medicin, og det efter at et lokale var renoveret for skimmelsvamp. Det var ikke tilstrækkeligt at afvente, at de ansatte fik konstateret, at det er indeklimaet, der påvirkede de ansattes helbred.

Efter renovering af en skole blandt andet på grund af skimmelsvamp, fik flere ansatte luftvejsproblemer. Problemerne kunne skyldes støv fra renoveringsarbejdet, det materiale, der var anvendt til renoveringen eller spore fra skimmelsvamp.

Kommunen agtede at undersøge forholdene, men ville afvente, at de ansatte havde fået konstateret, hvad der var årsag til deres sygdom.

Arbejdstilsynet gav påbud om, at kommunen skulle undersøge indeklimaet.

Et enig Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud om, at kommunen skulle undersøge indeklimaet for svampesporer, støv, kemiske stoffer mv. Nævnet lagde vægt på, at arbejdsgiveren skal reagere ved at undersøge forholdene, når ansatte bliver syge.

Nævnet lagde herved vægt på, at to ansatte var blevet syge, og en ansat måtte bruge mere medicin, og at dette er sket efter at lokalet er renoveret på grund af konstateret skimmelsvamp. Nævnet fandt det ikke tilstrækkeligt, at Kommunen ville afvente, at de ansatte fik konstateret, at det er indeklimaet, der påvirker deres helbred (**j.nr. 5900263 -10**).

Sag nr. 6

Ophævelse af påbud om undersøgelse af rengøringsstandarden på en skole

Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede påbud om undersøgelse af rengøringsstandarden på en skole, fordi Arbejdstilsynet ikke havde konstateret noget, som kunne give mistanke til et problem med rengøringen, men alene havde bygget påbuddet på udsagn fra ansatte og ledelse.

Ved et tilsynsbesøg på en skole blev det oplyst, at der var sket en reducere i rengøring. Planlægning og ledelse af rengøring foregår fra centralt hold, og skolen har derfor ingen indflydelse på bemanning eller opgavehåndtering.

Arbejdstilsynet fik oplyst, at der i forbindelse med skolens APV har været mange registreringer af, at ansatte oplever, at rengøringen ikke er tilstrækkelig.

Arbejdstilsynet gav på den baggrund påbud om, at rengøringsstandarden skulle undersøges, da det var tale om større områder af skolen, hvor der ikke gennemføres en tilstrækkelig og systematisk rengøring til at sikre, at forholdene generelt er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt svarlige.

Arbejdstilsynet ønskede ikke at foretage en undersøgelse, da oplysningerne ikke var tilstrækkelige hertil, og fandt at udsagn fra ansatte og skolens ledelse om mangelfuld rengøring gav Arbejdstilsynet grundlag for påbud om, at kommunen skulle undersøge forholdene.

Et enigt Arbejds miljøklagenævn ophævede påbuddet, fordi Arbejdstilsynet ikke havde beskrevet, at Arbejdstilsynet havde konstateret noget, som kunne give mistanke om et problem med rengøringen (**j.nr. 5900264 -10**).

Sag nr. 7

Påbud om at fjerne forurening ved indkørsel, opstart og udkørsel af biler i autoværksted og brug af arbejdsmiljørådgiver

Et enigt Arbejds miljøklagenævnet fastholdt påbud om at fjerne unødige udstødningsgasser ved ind- og udkørsel af biler på et autoværksted og påbud om arbejdsmiljørådgiver, da forureningen kan fjernes ved rimelige foranstaltninger, og løsningen er et kompleks arbejdsmiljøproblem.

Arbejdstilsynet konstaterede ved et tilsynsbesøg, at der i et autoværksted ikke var mekanisk udsugning til at fjerne udstødningsgasser fra bilernes udsugning ved indkørsel, opstart og udkørsel. Arbejdstilsynet vurderede, at der var forurening fra udstødningsgasser, når ca. 10 biler hver dag kørte ind og ud ad værkstedet, uden brug af sugeslange.

Selv om forureningen var kortvarig, ville forureningen fra udstødningsgasserne hænge i værkstedsluften længe efter motorerne var slukket.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om at fjerne sundhedsskadelig forurening ved indkørsel, opstart og udkørsel af biler og påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver.

Efter reglerne om ventilation er der krav om etablering af ventilation, når en arbejdsproces udvikler sundhedsskadelig eller generende luftforurening.

Et enigt Arbejds miljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud og påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver, idet forureningen var unødigt, da den kan fjernes ved rimelige tekniske foranstaltninger, og da udstødningsgasser er sundhedsskadelige. Løsningen er desuden et komplekst arbejdsmiljøproblem efter reglerne om brug af arbejdsmiljørådgiver (**j.nr. 5900368-10 og 5900369-10**).

Nyhedsbreve fra Arbejds miljøklagenævnet (AMK) kan findes på Arbejds miljøklagenævnets hjemmeside www.arbejdsmiljoeklagenævnet.dk. under "læs afgørelser fra AMK".

Dette nyhedsbrev er udgivet af Arbejds miljøklagenævnets sekretariat.

Ansvarlig for nyhedsbrevet er specialkonsulent Erik Pohl, direkte tlf. 3341 1459.
